

INFORMA BULTENO POR ĈEAĤAJ ESPERANTISTOJ
ELDONAS PREPARKOMITATO DE ĈEA-KLERIGA INSTITUTO EN PRAHA

★ **STARTO**

Novembro-Decembero 1968

N-ro 2

JAKÝ NOVÝ ROK

Tento rok, tak rychlý pro nejednoho z nás, začínal s velkými nadějemi, aby nyní končil opět - s nadějí. Naděje je náš symbol, nezavazuje však povinnosti. Čeho si nyní nejvíce přejeme - ustavení samostatné organizace - může být spíše vyvzdorováno než vytvořeno.

Vyvzdorovat lze jenom zcela určitými činy. Samotná fakta jsou více, mohou urychlit očekávanou změnu. Když si uvědomíme, čím vlastně disponujeme, abychom nemuseli být jednou překvapeni, až se situace obrátí v náš prospěch, je toho zatím poměrně málo. To všechno nezávisle na tom, zda budeme mít konečně střechu nad hlavou. Bylo by třeba více přemýšlivosti a společného úsilí, méně velikášství a diletantství. Jinak by ustavení svazu esperantistů mohlo vyvolat dosud nepoznané nebo jen tušené nesnáze, za které nese vinu i starý systém.

Bez obav si můžeme přiznat, že síla našeho hnutí nebude spočívat v jednotě názorů, nýbrž v nezbytnosti, o které si můžeme učinit představu, posuzujeme-li náš současný stav.

Především v tomto smyslu si připomeneme slova prvního předsedy UEA: "Esperanto nepotřebuje politikáře, ale dělníky."

-okn-

KULTURNÍ GENOCIDA A LIDSKÁ PRÁVA ooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Dva dokumenty prvořadého významu z hlediska etického, politického a právního vyznačují počátek posledního dvacetiletí: 9. prosince 1948 Valné shromáždění OSN přijalo jednomyslně Konvenci o genocidě, následujícího dne, 10. prosince, Všeobecnou deklaraci lidských práv.

Původní návrh konvence nemlůvil toliko o genocidě národnostní, rasové a náboženské skupiny, nýbrž zmiňoval se také o genocidě politické a kulturní. Poslední byla definována jako zločin spáchaný zákazem používání jazyka určité skupiny v každodenních stycích či ve školách, též zákazem tištění a rozšiřování publikací v tomto jazyce, dále sem spadá "ničení knihoven, muzejí, škol, historických památek, kulturních míst a jiných institucí a kulturních objektů skupiny..."

OSN o kulturní diskriminaci

Kulturní práva, včetně práv národnostních menšin, jsou zakotvena v četných mezinárodních dokumentech. Charta OSN výslovně uznává princip rovnosti všech národů a jednotlivců nezávisle na rozdílech rasy, pohlaví, jazyka a náboženství. Deklarace lidských práv stvrzuje princip, že všechna práva a svobody platí pro všechny lidské jedince, bez "jakéhokoliv rozlišení podle... jazyka." Také Pakt o občanských a politických právech se zmiňuje ve svých četných člancích o jazykové rovnosti, a právo používat vlastní jazyk označuje za jedno ze základních kulturních práv člověka.

Navzdory tomu kulturní diskriminace vůbec a jazykové zvláště bují jak v jednotlivých zemích tak i na mezinárodní úrovni.

Jazykový a kulturní imperialismus

Vnucování jediného jazyka jako celostátního v rámci jednotlivých států, zejména v mnohonárodnostních anebo s početnými národnostními menšinami, znamená jazykovou a kulturní diskriminaci, která mnohdy dosahuje podoby kulturní genocidy. Na mezinárodní úrovni aplikace tzv. pracovních jazyků proti zájmům všech ostatních, nestejný přístup k jednotlivým "pracovním jazykům" a podobné záporné jevy představují vážnou jazykovou diskriminaci, která, byť i nedosahuje forem kulturní genocidy, bývá s ní bezpochyby spřízněna a je jasným výrazem imperialismu na jazykovém a kulturním poli vůbec.

Kulturní sebevražda

Začne-li některý národ zanedbávat svou kulturu a jazyk a dobrovolně přijímat cizí, když jeho nejlepší vědci a spisovatelé začnou publikovat plody své práce v jazyce cizím, a nikoliv ve svém, pak je tento národ na cestě ke kulturnímu úmrtí. Chtějí-li si národy zachovat svou svébytnost a nadále přispívat svou vlastní kulturou do mozaiky kultury světové, musí neprodleně nalézt účinný lék k odvrácení kulturní záhuby a mobilizovat své síly k záchraně před kulturní genocidou.

pokračování na str. 3

pokračování ze str. 2

V obou případech jedním z nejučinnějších prostředků je přijetí mezinárodního jazyka esperanta jako politicky neutrálního nástroje sdělování v nynějších stále se rozšiřujících mezistátních a mezinárodních styčích.

/Výťah z článku prof. Ivo Lapenny, který vychází v prosincovém čísle revue ESPERANTO/

++++
XXXXXXXXXXXX SLOVAKAJ SCIENCISTOJ FAVORAS ESPERANTON XXXXXXXXXXXXXXX

Cu ĝi estos rekonita oficiale?

Jam en 1956 turnis sin la tiama Tutŝtata Konsulta Komitato Esperantista (neformala kunordiga labororgano de la Esperanto-rondetoj; 1954-1957 - rim. de red.) per siaj tri leteroj al tri sekcioj de Ĉeĥoslovaka Akademio de Sciencoj. Respondis la Katedro de Lingvoj, la Katedro de Dialektika kaj Historia Materialismo kaj la Kabineto por Moderna Filologio, el kiuj la lasta skribis:

"La problemon pri Esperanto ni ne intencas malatenti kaj ni ŝatus okupiĝi pri ĝi laŭ niaj profesiaj eblecoj."

Siavice, la jaro 1956 alportis kaj samtempe forprenis multajn esperojn ankaŭ de la ĉeĥoslovakaj esperantistoj. Nome la klopodo interesigi sciencajn rondojn en Ĉeĥoslovakio pri la Internacia Lingvo Esperanto tiam malsukcesis.

Hodiaŭ, post dek du jaroj, dank' al la iniciato de slovakaj sciencistoj - esperantistoj, estis proponita fondo de Slovaka Esperanto Societo ĉe Slovaka Akademio de Sciencoj. La proponon fare de la Kleriga Instituto en Bratislava, subskribitan de la rektoro de Komenius-Universitato en Bratislava prof. Cambel kaj de la rektoro de l' Ekonomia Altlernejo, prof. J. Rosa, pozitive akceptis Scienca Konsilantaro por Lingvoscienco kaj Komitato de la Sciencaj Societoj ĉe Slovaka Akademio de Sciencoj (SAV) la 2an de majo 1968. Fina aprobo de la Prezidiumo de SAV devis sekvi la 2an de septembro. La okazintaĵoj de la 21a de aŭgusto tiam prokrastis la traktadon.

La ĉefaj taskoj de la Societo devus esti esploro de la lingvo Esperanto el vidpunktoj filologia kaj sociologia kaj kreado de faka terminaro, kunlabore kun eksterlandaj fakuloj kaj institucioj. La Internacia Lingvo gajnus tiamaniere sian apogon ĉe la supera sciencinstanco en Slovakio kaj tio rezultigus ankaŭ koncernan aŭtoritaton en aliaj sferoj.

Kiel prezidanto de la Societo estis proponita akademiano D. Ilkovič, kiel vicprezidanto interlingvisto d-ro J. Horecký, DrSc kaj kiel sekretario la konata esperantisto d-ro I. Havaš.

Estus dezirinde, ke ankaŭ ĉeĥaj samideanoj klopodu iniciati la fondiĝon de simila organo en Praha kaj ke ambau organoj povu iam unuiĝi en federacia Ĉeĥoslovaka Esperanto Societo ĉe Ĉeĥoslovaka Akademio de Sciencoj.

O. Knichal

GEOLOGIO INTERNACIA

estas nova scienca periodaĵo, kies unua jarvolumo aperis okaze de la 23a sesio de Internacia Geologia Kongreso en Praha (1968). Ĝi publikigas original-verkojn de diverslandaj geologoj. Ĉiu traktaĵo prezentigaĵas en Esperanto kun tre konciza resumo en la nacilingvo de sia aŭtoro. Tiamaniere la redakcio oficiale agnoskas Esperanton kiel komunan lingvon por la geologoj, dum al la nacilingvoj, indiferece ĉu "grandaj" aŭ "malgrandaj", ĝi ebligas tute egalrajtan reprezentigon. Ĝi do praktikas la saman principon, kiel la redakcio de KEMIO INTERNACIA (revuo aperanta jam ekde 1965 en Montevideo).

La redaktadon de GEOLOGIO INTERNACIA aŭspicias Geologia Sekcio de Internacia Scienca Asocio Esperantista (ISAE), kiu fondiĝis same en 1965, disvastigas Esperanton en la geologiaj sferoj, organizas subskriban kampanjon por oficialigi Esperanton ĉe internacia Geologia Kongreso kaj aliaj institucioj, zorgas pri eldonado de multlingvaj geologiaj vortaroj kun la esperantlingva versio k. s.

La unua volumo de GEOLOGIO INTERNACIA enhavas jenajn sciencaĵojn:

1. Universala lingvo por la tersciencistoj
2. 23a Internacia Geologia Kongreso en Praha (1968)
3. Formiĝo de maraj kalkoŝtonoj en tropikaj akvoj
4. Pezaj mineraloj en la sedimentoj de la grupo Barreiras (Brazilo)
5. Apliko de la principo de biologia aktualismo al la studo de fosiliaj briozooj
6. Hidrogeologiaj aspektoj en la bazaltoj de la urugvaja nordokcidento
7. Subzono Actinocamax plenus en la supra kretaceo de Eŭropo
8. Pri objekto de geomorfologio
9. S. V. Obruĉev
10. Tabelaro pri Ĥemia kaj minerala konsisto de la nordbohemiaj fonolitoj.

Ĉiujaspekte GEOLOGIO INTERNACIA kapablas konkuri kun aliaj samfakaj periodaĵoj. La traktaĵoj estas riĉe ilustritaj per bildoj en la teksto kaj per aldonaj fald-mapoj aŭ diagramoj.

Al la eldoninto, la geologi-esplora firmao GEOINDUSTRIA, nacia entrepreno en Praha, apartenas granda merito pro ĝia komprenemo por la afero de Esperanto kaj pro la kuraĝo riski eventualan malprofiton. La unua peza bato estis neeblo kloperti kaj disvendi la broŝuron dum la 23a sesio de IKG, kiu bedaŭrinde estis interrompita de la invado de fremdaj armeoj, la 21an de aŭgusto.

La ĉeĥoslovakoj povas aĉeti la volumon tre avantaĝe, por la preskosta prezo 18.-- Kčs, rekte ĉe GEOINDUSTRIA (Wolkerova 1, Praha 6 - Bubeneč). La eksterlandanoj abonu ĝin aŭ pere de KEMIO INTERNACIA (Casilla de Correo 1040, Montevideo, Urugvajo) aŭ pere de ARTIA (Eksporto de Libroj, Ve Smečkáč 30, Praha 1, Ĉeĥoslovakio). La dua ebleco estas grava precipe por la orienteŭropanoj, kiuj ne povas pagi okcidenten. La prezo por ĉiuj abonantoj ekster Ĉeĥoslovakio estas 1,5 us. dol. aŭ egalvaloro.

D-ro J. Kavka

Třetí plenární zasedání ČSEV a schůze PV ČES

konané ve dnech 9. a 10. listopadu 1968 v Praze za účasti zástupce Osvětového ústavu rozhodlo o některých opatřeních v souvislosti s očekávanou reorganizací čs. esperantského hnutí.

Přípravný výbor budoucího svazu byl pověřen vypracováním programového prohlášení a návrhu spojeného s finančním zajištěním organizace. Předsedou PV ČES byl zvolen J. Mařík.

Jak vyplývá z jednání, ustavení ČES se jeví zcela reálným. Termín svolání ustavujícího sjezdu ČES se předpokládá v I. čtvrtletí 1969.

-okn-

ESPERANTO KIEL LINGVO DE LA GAZETARO

La evoluo de la lingvo, alie konstanta akomodigo al la aktualaj postuloj de la vivo, estas rezulto de la konstanta aplikado de la lingvo, ĉar tio estas la senkondiĉa postulo de ĝia vivanteco. La kontinuecon de la aplikado de Esperanto certigadis al ĝi de post ĝia naskiĝo unuavice la gazetaro. Sendube konsiderindan rolon en la formado de la lingvo ludas la literaturo. Literaturo donis al Esperanto la rangon de rimedo de la arta esprimado kaj kvankam ĉi koncerne la "literatura Esperanto" superas ĝian gazetarformon, oni tamen devas rimarkigi, ke la gazetaro aplikas la lingvon en pli vasta amplekso kaj kvazau pionire, ĉar la gazetaro reagis pli rapide al novaj fenomenoj ol la literaturo.

Esperanto en si mem estas faktoro kunliganta la homojn, kiuj ĝin konas, sub la kondiĉo, ke ĝi ne estas nur lingvo entenata en leŝnolibroj, sed lingvo vivanta per la fakto de ĝia uzado. La esperantistaj kongresoj, konferencoj, seminarioj, privataj renkontiĝoj ebligas la paroladojn, la parolan aplikadon de Esperanto. Tamen la internacieco de la rilatoj, por kiuj oni destinis tiun ĉi lingvon, ne donas dume okazojn por apliki ĝin tiamaniere ĉiutage. Aliflanke la gazetaro ebligas la ĉiutagan kontakton kun la lingvo. Laŭ tiu ĉi vidpunkto la gazetarformo aperanta en Esperanto disde la gazetaro uzanta la naciajn lingvojn distingas la aparta funkcion de la formado de la lingvo. Ĉi tiun funkcion difinas la rolo de la gazetaro en la kultivado de la lingvo pere de la iniciatado de manieroj esprimi novajn fenomenojn, unuecigi la esprimrimedojn, zorgi pri la obeado al la fundamentaj principoj de la internacia lingvo, unuvorte certigi al ĝi la ĝustan, unuecan evoluon kaj vivantecan. La karaktero de la gazetaro kiel amasa informrimedo estas tiu faktoro, dank al kiu estas plej facile influi la unuecon de la evoluo de la lingvo.

(el disertaĵo de R. Dobrzyński)

"Salutojn al gesamideanoj..."

Nia amiko kaj la konata bohemiŝto s-ano Kei Kurisu el Tokio pretigis dum la lasta jaro pluajn tradukojn el ĉeĥaj kaj slovakaj aŭtoroj. Li skribas interalie:

"Intertempe jam aperis mia traduko de la rememoraĵo de k-ino J. Slánská (preskau duono de tio, kio estis publikigita en LL)... Mi devis interrompi provizore mian laboron super "Ako chuti moc" (Bongusto del potenco de L. Mnaĉko - rim. de red.) por pli antaŭe traduki la plej lastan verkon de la aŭtoro, "Siedma noc", kies germanan tradukon jam eldonis Molden - Verlag en Vieno... Temas pri la augustaj okazintaĵoj, kiujn li travivis en Bratislava. Mian japanan tradukon eldonos la sama eldonejo, kiu decidis eldoni ankaŭ "Ako chuti moc".

Bonvole transdonu miajn elkorajn solidaraĵajn salutojn ankaŭ al gesamideanoj el Praha kaj aliloke."

Kluby hlásí

Jak pracují ve Vsetíně

Kroužek esperantistů při KP ve Vsetíně si vytkl za svůj přední úkol propagaci města a okresu celého Valašska. Během jednoho roku rozeslal do 60 států všech světadílů téměř 13 000 poštovních zásilek. Ve spolupráci s MěNV Rožnov vydal a rozeslal 700 prospektů k výrobě města. Za pomoci MěNV ve Vsetíně vydal prospekt o městu a rozeslal jej všem rozhlasovým stanicím, hlavním esperantským časopisům a cestovním kancelářím v zahraničí. V poslední době vytiskl vlastním nákladem serii pěti dopisnic s různými motivy. Členové kroužku jsou v kontaktu s kluby a jednotlivci - esperantisty v mnoha zemích. Na jejich pozvání přijeli k nám hosté z Holandska, Rakouska, Polska a Německa.

Kroužek se v posledním roce staral také o výuku nových zájemců. S povolením ONV vydal serii tří učebních pomůcek a to Učebnici esperanta, česko-esperantský slovníček a mezinárodní čítanku.

Ze je o mezinárodní jazyk esperanto mezi našimi občany velký zájem, dosvědčuje tato skutečnost: v minulém roce otiskla VLASTA v rubrice Odpovědi čtenářům malou, asi třířádkovou zprávičku, že vyšla učebnice esperanta ve vsetínském kroužku. Na tuto zprávičku došlo přes 600 žádostí čtenářů VLASTY.

AB.

Píše Ústí

Po celé pohnuté období uplynulých měsíců vykazoval náš kroužek plynulou aktivitu a i my jsme dali své síly do služeb vlasti a boji za pravdu. V této práci chceme dále pokračovat. Chceme náš mezinárodní jazyk šířit mezi českými a slovenskými lidmi a pěstovat svazky přátelství mezi národy a mezi lidmi dobré vůle.

Abychom naše práce byla úspěšná, je třeba práce nás všech. Jen v Ústí nad Labem je podle našich evidencí přes sto esperantistů. Scházíme se každý čtvrtek od 19,45 hod v klubovně 31 Domu kultury, kde máme ideální prostředí a pochopení pro svou osvětovou práci. Napříště chceme věnovat pravidelně aspoň hodinu kursu pro pokročilé a pozvednou tak jazykovou úroveň těch, kteří v minulých letech prošli kursem pro začátečníky. Chceme dát schůzkám i kulturní a zábavnou náplň.

Za vedení EK Domu kultury pracujících v Ústí n.Labem:
Ing.K.Fanta, předseda; Dr.Vl.Novobilský, místopředseda; J.Kořínek, jednatel.

EK v Třebíči má vlastní klubovnu

Dne 14.prosince 1968 konalo se slavnostní otevření nové vlastní klubovny Esperantského klubu v Třebíči, Přerovského ul.č. 15, za účasti ředitele Osvětového domu s.F.Sedláčka a prof.Th.Kiliána, zástupců ČSEV a esperantistů z 6 různých míst českých zemí. Klubovnu si vybudovali členové svépomocnou adaptací objektu v centru města.

V neděli 15.12.tr. konala se tamtéž první přípravná schůze org.výboru LET na rok 1969 v Lančově (13. - 26.7. a 27. - 9.8.1969). Organizační výbor vyzývá kvalifikované učitele esperanta, kteří by měli zájem o vyučování v LET, aby se přihlásili na adresu EK Třebíč s udáním stupně kursu (A,B,C,D) a etapy (I,II), kde by mohli vyučovat. Gratulujeme trebičským esperantistům k nové vlastní pěkné klubovně i k jejich trvalé iniciativě a záslužné práci pro naše esperantské hnutí.

sv

Z p r á v a o s e m i n á ř i

Ve dnech 23. a 24. listopadu 1968 se v Praze konal dvoudenní odborný seminář k otázkám jazykových učebních textů esperanta. Zúčastnilo se jej přes 20 vybraných lingvistů a pedagogů - pracovníků esperantského hnutí z českých zemí. Z iniciativy sekce mládeže byl projednáván perepektivní návrh na vypracování a vydání nových učebních textů pro základní kursy EK i samouky, zejména pro mládež. Na úvodní referát, charakterizující současný krizový stav v učebnicích esperanta, navázali přítomní účastníci semináře živou diskusí, ve které krystalizovaly různé názory a stanoviska. Výsledkem zasedání bylo vypracování nové koncepce tvorby a vydávání esperantských učebních pomůcek, vytvoření několika autorských kolektivů pro vypracování jednotlivých dílů učebnice a sestavení harmonogramu redakčních prací.

K semináři se ještě vrátíme v některém z příštích čísel.

MN

ESPERANTSKÝ JUBILANT (přetištěno z NEDĚLE, č. 25, strana 3)

V roce 1958 byl při Osvětovém ústavu v Praze zřízen Čs. esperantský výbor, ústřední reprezentativní orgán Čs. esperantistů. Jeho ustavením bylo po delší době opět společensky rehabilitováno hnutí esperantistů jako činnost společností uznávaná a rozvíjená. Tak tomu nebylo vždy. V první polovině padesátých let bylo esperanto ocejchováno značkou kosmopolitismu a existující "Svaz esperantistů Československé republiky" byl za použití administrativně mocenského tlaku přinucen zastavit činnost. Hnutí však žilo dál. Rozptýlilo se do zájmových kroužků a kulturních zařízení. V roce 1955 byl z iniciativy těchto kroužků ustaven Celostátní poradní sbor pro esperanto, praktický předchůdce Čs. esperantského výboru.

Polednová demokratizace veřejného života umožnila, aby esperantisté opět mohli reálně uvažovat o samostatné organizaci. Byly vytvořeny přípravné výbory, které svou činnost koordinují s Čs. esperantským výborem. V říjnu byly ministerstvu vnitra předloženy žádosti o registraci Českého esperantského svazu a Svazu československé esperantské mládeže. Na Slovensku se připravuje ustavení Svazu esperantistů Slovenska.

Čs. esperantský výbor tedy slaví jubileum a současně se připravuje předat své funkce nově vzniklým svazům. Sehrál pozitivní roli v rozvoji Čs. esperantského hnutí, proto si nezaslouží, aby se na něj zapomnělo při jeho prvním a posledním desetiletém jubileu.

- jipo -

LA UNIVERSALA DEKLARACIO DE HOMAJ RAJTOJ en la Internacia Lingvo atingis jam eldonkvanton de dudek mil ekzempleroj. En la tempospaco de 12 monatoj UEA devis kvarfoje represi la broŝuron. - Iuj ricevintoj eĉ skribis, ke la E-eldono ebligas al ili konatiĝi kun la Deklaracio, ĉar iliaj registaroj ne permesas ĝian distribuon en koncernaj naciaj lingvoj.

daŭrigo el paĝo 8:

- K: Tio estas ĝenerala rezonado. En la ĉiutaga praktiko oni devas sekvi ekzistantajn kondiĉojn kaj realajn eblecojn. Mi scias, ke vi havis okazon pruvi viajn konojn kaj akiri multajn spertojn eĉ en internacia skalo. Kion vi povas diri pri tio ?
- N: Kiel komitatano de Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (TEJO) mi estas en regula kontakto kun la movado eksterlande. En multaj kazoj persona partopreno dum plej diversaj aranĝoj estas la plej bona fonto de scio kaj de nova sperto.
- K: Kiujn landojn vi vizitis kiel esperantisto ?
- N: Francujon, Hungarujon, Pollandon, Rumanion, Italujon, Bulgarijon, GFR, Austrujon kaj laste ankaŭ Hispanion. Mi ŝatus ekkoni Nederlandon, precipe la sidejon de UEA - Rotterdam.
- K: En la proksimaj semajnoj oni atendas la konstituiĝon de memstara Ĉeĥa Esperanto-Asocio. La problemoj pri memstara junulara E-organizaĵo ne estas ĝis nun definitive solvita. Ĉu vi volus ion aldoni ?
- N: Laŭ mia opinio necesas: a) elekti personojn, kies ĝisnuna agado en la movado garantias konscian kaj libervolan aktivecon, en la organizaĵoj de la estonta organizaĵo
b) en la ekonomia kaj financa sferoj eluzi ĉiujn eblecojn kaj fontojn por garantii per propraj fortoj buĝet-ekvilibron de la organizaĵo
c) starigi sekretariejon kun daŭre funkcianta sekretario, kiel kunordigan kaj administran centron de la organizaĵo.
- K: Kaj fine ankoraŭ la lastan demandon. Kiel statas la afero pri via laborposteno ?
- N: Mi atendis la demandon jam pli frue kaj mi ĝojas, ke mi povas doni kontentigan respondon. Ekde la 1-a de decembro 1968 mi laboras kiel fakreferanto por Esperanto-aferoj ĉe la Kleriga Instituto en Praha.
- K: Gratulon kaj dankon al vi.

OX-O-X-O-X-O-X-O-X-OX

"La Monda Lingvoproblemo" de CED - lanĉita !

Precize ĝustatempe por la 20-a datreveno de la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj, la 10-an de decembro, aperis en Hago la unua numero de la nova plurlingva revuo sub auspicio de CED "La Monda Lingvoproblemo". La unua kajero enhavas artikolojn pri lingva problemoj en la lingvoj angla, franca kaj germana kaj krome aperigas aktualajn notojn en la itala kaj hispana. La esenca rolo de la revuo estas: vekti atenton kaj intereson pri la lingva problemoj en tiuj medioj de scienco, administrado, edukado, industrio kaj politiko, kies decidoj pri lingvo uzado estas devige gravaj por tutaj popoloj kaj por la socio ĝenerale.

UEA-novaĵoj

Esperantista coby profesionál

nebo spíše esperantista podnikatel, protože těch je méně. Na zadním sedadle svého "folksvágnu" vozí samé knihy a časopisy. Není v tom náhoda ani prestižní důvody, ale normální výdělečná činnost. Jeden z jeho bytů, doslova napěchovaných tištěným papírem, slouží za kancelář a klubovní místnost. Majitel však stráví značnou část dne za pojiždkách mezi domovem a poštou, tiskárnami a dodavateli nebo na cestách po Německu, ba i v zahraničí.

Jméno země nás vlastně přivedlo téměř k adresátovi. Nebudeme daleko od pravdy, když řekneme, že většina toho, co se v NCR vytiskne v esperantu, je odsud, z Norimberka, z dílny Ludwig Pickela, již si on sám říká žertem Pilores. Vydává, kolportuje, sjednává nové smlouvy a i rediguje. Měsíčně prodá až za tři tisíce marek knih, časopisů a propagačních letáků. Užitečnost takového podnikání je pro západoněmecké esperantisty nepochybná. Vždyt jen jejich svazový časopis v nákladu 2500 výtisků - a svou úrovní jeden z nejlepších - vychází právě zde.

Pokud jde o vydávání, zvláštní potíže tady opravdu nejsou. Problém je vždycky a všude spíše se zákazníkem, což je riziko každého podnikání. Nebýt devizových potíží dusících náš trh, dosatela by se tak k nám poměrně snadno levná a kvalitní esperantská literatura. O ochotu ke spolupráci odjinud by nouze nebyla - nabízí se například z jednoho velkého maďarského vydavatelství.

To už je ale záležitost dalších plánů. Pan Pickel doufá, že se mu jednou podaří přestěhovat se do rušnějšiho města než je Norimberk, kde by mohl obchodovat "ve velkém" a vytvořit si tak ideálnější podmínky k práci, které má beztak až nad hlavu.

- okn -

xxxxxxxxxxxxxxxxx000000000000xxxxxxxxxxxxxxxxx000000000000xxxxxxxxxxxxxxx

KORESPONDSEKVO

Kvar fraŭlinoj (18) deziras interesigi poŝtkartojn de aliaj landoj. Skribu al: Prof. E. Pinheiro, direktoro de Colégio Municipal, Fortaleza - Ceará - Brazilio.

STATISTIKO

Centrální evidence ČSEV vykazuje ke dni 15.12.1968 130 EK s celkovým počtem 3.645 členů.

.....

STARTO - informační list českých esperantistů;
Vydává Přípravný výbor ČES - Osvětový ústav v Praze, řídí redakční rada: J. Mařík, ing. F. Sviták, I. Železný, M. Nevan. Odpovědný redaktor Oldřich Kníchal. Adresa redakce a administrace: Blanická 4, Praha 2.

UTILAJ INFORMOJ

Pionýrská ŝtafeta - nový 14-denník uverejnuje E-kurs pro začátečníky. Vede E. Urbanová. Čtenářům časopisu NEDĚLE sděluje redakce, že od příštího roku bude mít E-rubrika jen poleviční rozměry.